

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att inleda förberedande utredning och undersökningar för framtida reservhamn på Gotland

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att inleda förberedande utredning och undersökningar för att en framtida reservhamn för Visby hamn ska kunna tillskapas snarast möjligt i Kappelshamn på Gotland.

Trafikverket ska i samverkan med Sjöfartsverket, Försvarsmakten och Fortifikationsverket:

- Göra relevanta geotekniska undersökningar, sjömätningar och design avseende farled och i hamnområdet.
- Bedöma åtgärder som krävs i farled och i hamnområde, kvantifiera omfattningen av arbetet, och beräkna kostnaderna för det fortsatta arbetet med att anlägga en reservhamn vid Kappelshamn på Gotland.

Kostnader för geotekniska undersökningar, sjömätningar och design avseende farled ska finansieras av det under utgiftsområde 22

Kommunikationer uppförda anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 11.1 Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar.

Kostnader för geotekniska undersökningar och sjömätningar i hamnområde och undersökningar av kaj ska finansieras av Fortifikationsverket.

Fortifikationsverkets kostnader för detta uppdrag ska finansieras av det under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap uppförda anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap, anslagsposten 1 Förbandsverksamhet och beredskap. Eventuella framtida investeringar av Fortifikationsverket i hamnen är beroende av dessa kostnadsberäkningar.

Trafikverket ska under uppdragets genomförande löpande hålla Regeringskansliet (Landsbyggs- och Infrastrukturdepartementet) informerat och lämna underlag om så begärs.

Trafikverket ska senast den 25 juni i 2024 lämna en redovisning av kostnadsberäkningar för bedömda åtgärder i farled och hamnområde till Regeringskansliet (Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet). Därutöver ska Trafikverket lämna en slutredovisning av uppdraget senast den 15 november 2024 till Regeringskansliet (Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Befolkning och företag på Gotland samt samhällsviktiga verksamheter kopplade till Gotland är beroende av att Visby hamn är tillgänglig året runt. Om hamnen i Visby av något skäl inte kan anlöpas finns det i dag inte något fullgott alternativ. Det är, bland annat av beredskapsskäl, en begränsning som regeringen bedömer inte är tillfredsställande.

Trafikverket fick den 20 juni 2023 i uppdrag att analysera förutsättningarna och bedöma kostnader för reservhamnskapacitet till Visby hamn på Gotland. Uppdraget redovisades den 30 november 2023. Av redovisningen framgår att bland de inventerade hamnarna bedöms Kappelshamn ha bäst förutsättningar för att på sikt kunna utgöra ett alternativ till Visby hamn för färjetrafik m.m. Trafikverket konstaterar att Kappelshamn har en fördelaktig lokalisering utifrån ett totalförsvarsperspektiv och rimliga överfartstider till såväl Nynäshamn som till Oskarshamn. Nödvändiga åtgärder i hamnen bedöms i Trafikverkets rapport vara genomförbara.

Arbetet med att tillskapa ny reservhamnskapacitet på Gotland behöver fortsätta. Regeringen bedömer att planeringsarbetet bör inriktas mot reservhamnsalternativet Kappelshamn.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Siamak Jalali

Kopia till

Finansdepartementet/BA, ESA, OFA och SFÖ
Försvarsdepartementet/ETU och EMF
Klimat och näringslivsdepartementet/BK och NIM
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/US och RUL
Försvarmakten
Fortifikationsverket
Sjöfartsverket
Länsstyrelsen i Gotlands län
Gotlands kommun